

Մ Ե Ն Տ Ո Ր

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՄԷՊԱՀԻՍԻ ՄԻԻՖԻՏԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ .

1886 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 15

ՆՕՄԵՐՈ 4

Թ Է Շ Է Ք Ք Ի Ի Ր

Սայէյի թէրագգիեաթվայէյի Հագրէթի ճիհանտարիտէ թապ' ու նէշրինէ մուվաֆֆագ օլտուղումուղ չու բիսալէնին զէվաթը համիյէթմէնտան թարաֆընտան միւթէլագգը պուլունտուղու հիւսնի գապուլիյէթտէն տօլայը արգը ֆարիզէի չիւքրանիյէթ , վէ էզճիւմէ' պէրայը թէշվիգաթ թարաֆըմըզա 15 ատէտ մէճիտիյէ իրսալընա ինայէթլէ իլէրուտէ եինէ մուավէնաթը սայիւրէտէ պուլունաճաղընը իսթար վէ իսմինին մէսթուր պրագըլմասընը իրատէ պոււուրան *** էֆէնտիյէ տախի խուսուսի օլարագ իպրագը թէշէքքիւր էտէրիզ :

Վարիտաթը պիր մէքթէպէ միւնհասըր պուլունան շէօյլէ պիր Մէճմուանըն թէշվիգաթը մատտիյէ վէ մանէվիյէ իլէ թագվիյէ էտիլմէսի պիլճիւմէ մէարիֆիէրվէրանըն վապէսթէյի լութֆ ու հիւմլէթլէրի օլուպ' պալատէ մէզքիւր էֆէնտիյէ պիլֆիլ իմթիսալ էտէն նիչէ' քիմսէլէրին տէ զուհուրա կէլէճէյի էզլէպի իհթիմալտէն տիր :

Պիլ միւնասէպէ , նէշրիեաթըմըզճա միւնթաճը թասհիհ վէ թա'տիլ ատտ օլունան խուսուսաթ հագգընտա' թարաֆըմըզա վագի օլաճագ քեաֆֆէյի նէսայիհ վէ իթիրազաթըն մուճիպի մէմուլիյէթ օլաճաղը վէ Մէնտորուն' իսթիֆատէկեահը էհալի օլմասընա պէր տէվամ սայ ու ղայրէթ էտիլէճէյի տախի արգ օլունուր :

ԱԼԻԱՆՍ ՖՐԱՆՍԷԶ

Շարք միլէթլէրի միեանէսինտէ լիսանը լէթաֆէթալէեանը ֆրանսէզինին թա'լիմ վէ թա'միլի մագսէտիլէ Բարիստէ միլէթէնքիւլ Ալիանս ֆրանսէզ նամ ճէմի'յէթին սէմէրէի հիմմէթլէրի վէ Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթինին Այնթապ վէ Մար'աշ Վիս—Գոնսօլսու Մօսիէօ Կիյեօմ Վիլուրէօ հազրէթլէրինին վէսաթէթի ալիյէթլէրի իլէ, մահգա մէզքիւր լիսանըն թէտրիսինէսարֆ օլունմազ իւզրէ պու քէրրէ Վարդանեան մէքթէպինէ 300 ֆրանգ իանէ պույրուլտուղու մա'էլ մէսրուրիյէ մէսմու'իմիլ օլուպ' էօթէտէն պլուս ճինսի պէշէրին էմրի թէմէտաիւնիւ ուզրունա խըտէմաթը քէսիրէսիլյէ մէշուր Ֆրանսըզ միլլէթի նէճիպէսինին շու ճէմի'յէթինէ, վէ պիլ խասսա Գոնսօլսու միլէշարիլէյ հազրէթլէրինէ իպրազը մէմուռնիյէթի ալէնիյէ իլէ քէսպի ֆախր էյլէրիլ:

ԻՆԹԻՇԱՐԸ ՄԷԱՐԻՖ

ՎԷ

ՀԱԳԻԳԻ ՄԻՈՒԹՓԵՐՎԵՐԻՆԷ

Խալլի միւտտէթտէն պէրու էհալիմիլ արասընտա թալիմ ու թէրպիյէ ճիհէթինէ խուսուսի սուրէթտէ տիգգաթ վէ զայրէթ կէօսթէրիլմէքտէ վէ մէքթէպլէր թէէսսիւս, շիրքէթլէր թէնէքքիւլ, իանէլէր թէրաքիւմ վէ իշիւլզարլար թէքէսսիւր էթմէքտէ իսէտէ՝ ալէլ ումուժ պու եօլտա վազի օլան թէնէպալիւսաթըն հիյնի պէտալէթինտէ մէվճուտ հէրարէթ վէ տէվամէթին՝ ճիւզի պիր վազըթ սօնրա մահվ ու զայիլ օլտուղու վէ մագսէտի մուայեէնին հուսուլի իշիւն էվվէլճէ իճթիմա՝ վէ իթթիֆազ էթմիշ օլան էշխասըն էքսէրիեա պիր տահա մէյտանտա կէօրիւլմէտիլի՝ մէշուսու էյեուսու թէէսսիւլիւմիլզ տիւր:

Պու քէյֆիյէթին պիւթիւն սէպէպլէրինի թա'եին վէ թա'րիֆ

էթմէք միւշքիւ խտէտէ՝ էն՝ զիեառէսի՝ հիյնի հաճէթտէ մանէն եախօտ մատտէթէն ճիւղի. քիւլի ֆետաքեարլըգ հտեմեմէք տիր : Շէօյլէ քի , պու կիպի թէչէպպիւստթը խայրիյէյէ միւպսղէրէթ հտէնլէրին էքսէրիսի՝ էվվէլ էմրտէ , նէ^օ մագսէտէ շալըշարգլա-րընը վէ նէ^օ մէսլէքտէ օլտուգլարընը ֆէհմ էտէմէյիպ՝ օլսա օլ-սա պիր իշ պաշընտա կէօրիւնմէք , պիր րիեասէթ մագամը էլէ կէչիրմէք վէ հէր քէս նէզտինտէ միլլէթփէրվէր թանըլմագ մէ-րամընտա պուլունուպ՝ քէնտի վադըթլարընա վէ քիսէլէրինէ ճիւղի պիր գիեան վուգու պուլաճաղընը տնլար անլամագ՝ հէման կերի չէքիլմէքտէ վէ տէրէօհտէ էթմիշ օլտուգլարը իշի եիւզ իւթիւ պրագմագտա սըրլար , վէ պունուն նէթիճէսի օլարագ՝ կէրէք փայիթախթտա վէ կէրէք վիլանաթտա 20-30 սէնէտէն պէրու միւէսսէո՝ եիւզլէրճէ չիրքէթլէրտէն վէ մէքթէպլէրտէն չու կիւնէ գատար պագի գալըպտա խայրը սէմլրէ հասըլ էտէն թէէսսիսաթ՝ զայէթ նատիր տիր :

Մէսլէքէթիմիգին հէման հէր թարաֆընտա միւշահէտէ օլու-նան չու հալ հէր նէ գատէր պախի մահզուկիյէթ իսէ՝ պաաղը մահէլլէրտէ՝ սէպաթ վէ մէթանէթ գուվվէթի վէ հագիգի միւ-լէթփէրվէրլիք ֆա՛գիլէթի իլէ միւքէլլէֆ նատիր իւլ էմսալ գէ-վաթըն զուհուրու տախի օ՝ նիսպէթտէ մայէյի մահզուկիյէթ օլուպ՝ պու միսիլու քիսէլէրին նամը նամիլէրինի հէր պար մէտհ ու սէնալէր իլէ իլան էթմէք իգթիզայը վագիֆէմիզտէն տիր :

Իշթէ , Մէճմու.ամըզըն նաշիրի օլան Վարդանեան մէքթէպի-նին թէէսսիսինէ սէպէպի էվվէլ վէ մուլափէնէթի մապտիյէսիյլէ համի օլան Գալուստ էֆ . Ղազարեան՝ պալատէ մէզքիւր գէ-վաթը նատիրէտէն տիր քի , էթֆալը միլլէթին գիեայը մէա-րիֆլէ թէնվիրինին է՛ն ագիզ պիր մագսէտ օլտուղունու վէ խայըրխահլըգ ֆագիլէթինին քէլամ իլէ տէյիլ՝ սարֆը նուգուտ իլէ թէպէյեիւն էտէճէյինի բեամիլէն տէրք վէ ֆէհմ պիրլէ տէօրթ սէնէտէն պէրու պու մէքթէպ ուղրունա հէր նէվ զայ-րէթ վէ հիմմէթի իճրա էթտիքտէն մա՛տա 100 Օսմ . լիւասընը միւթէճափուզ պիր մէպլաղ տախի սէնէպէսէնէ սարֆ էյլէմիշ տիր :

Մէքթէպի մէզքիւր 1882 սէնէսի իպթիտասընտա քիւշատ՝ վէ էֆէնտի միւմայիլէյհին էվէլճէ պուեուրտուղու վա՛տըն միւտ-տէթի չիմտի րէսիտէի խիթամ օլմուշ իսէտէ , վիւզում վէ ինթի-

եաճջ ու մում թարափընտան հիսս էտիլէն շէօյէ պիր մէքթէ-պին թա'թիլինին գաթան թէճվիզ էտիլէ մէյէճէյի պէտիհի օլ-տուզուքտան՝ Գ. Ղազարեան էֆէնտինին իարազ էթմիշ օլտուզու սէխավէթ վէ համիլէթէ պիլ իմթիսալ Վարդանեան մէքթէպինի պի'ր միւտտէթտէ քէնտի մուավէնէթլէրիլէ տէվամ վէ պիւտճէնին վարիտաթ ճիհէթինտէքի նօգսանընը քիսէլէրինտէն իթմամ էթտիրէճէք գէվաթը քիրամըն եէնիտէն շէրէֆզուհուր էտէճէյի ա'գէմի ամալըմըզ տըր :

Էմնիլէթի քեամիլէմիզ վար տըրքի պու էմէլիմիզ տէյիլ սալթ պու շէհրտէ՝ իլլա հէր թարափտա տախի ռադպէթ վէ իճապէթ պուլաճազ տըր , գիրա ինսան՝ քէնտի ճինսիլէ պիր կէօնէ խըզմէթ էտէմէյիպ թէհի տէսթ օլարազ կէլիպ կիտէր իսէ , անըն էօմրիւնիւն նէ՞ մանասը օլուր , վէ խուսուսա պիր գէնկին՝ մալիք օլտուզու սէրվէթ ու գուտրէթի սալթ քէնտի շախսը իշիւն իսթիմալ էտիւպ ամալը խայրիլէտէ պուլունմազ իսէ , մէզարըն թօփրաղընտան մատէ նէ՞ էսէր պրազապիլիր... :

Ս Է Ն Ա Յ Ի Ի Զ Ա Ր Ի Ֆ Է

Պիր տագիգէ գալպլէրիմիզին էմվաճը հիսսիեաթընը թահրիք վէ գուվվէի թէխայեիւլիլէմիզին սէրի՝ իւլ հա-րէքէ շէհփարլարընը թէշվիզ էտէլիմ :

Ֆէճրի սապահըն մէնգարէի հայրէթէնկիլիլինի սէյր ու թէմայէ , հուպուպ էտէն պատի նէսիմի թէնէֆֆիւս , չիմէնիսթան վէ չիքիւֆէզարլար արասընտան չաղլայա չաղլայա ճէրէեան էտէն ճույը լաթիֆին սէտասընը իսթիմա , կիւլլէր վէ սիւնպիւլլէր արասընտան նաղմէի հէլավէթ էտա իլէ թէրէննիւմազ օլան պիւլպիւլէ նաղար վէ ինճու միսիլլու փարլանեան չիհ տանէլէրի իւզէրինտէ պիր տէվը էտէլիմ :

Ալլահըն սուրէթի մուճէպինճէ խալֆ օլան ինսանըն տէրունինտէ մէվճուտ գուվվէի բուհանիյէ՝ հուզուրունտա քիւշատ օլունան պէօյլէ պիր մէնզարէտէն ֆէվզէլատէ միւթէլէզզիզ վէ նիչէ տէֆալար նազարը էհէմմիյէթտէն տուր գալան պիր խասսիյէթ բունիւմայը զուհուր օլուր :

Աթֆալը նէվրէստիկեանըն ուսուլու թէրագգիսինէ հասրը տիգգաթ էտէնլէր կէօրմիւշլէր տիր քի , ինսանըն սիննի սէպալլէթինտէն իթիպարէն պա'ազը կէօնէ մատ . տէլէրէ տօղրու պիր սէվտա վէ մէյլանը թապի'ի մէվ . ճուտ տուր : Վէ ինսանըն կէրէք սինճէ վէ կէրէք ազլու մէտէնիյէթճէ տէրէճէի քէմալէթէ վիսուլի նիսպէթիյլէ՝ մէզքիր հիսս տախի քէմալէ էրմէքտէ տիր : Մէտէնի ալէմոտ տէրէճէի ալայա վասըլ օլան սէնայի վէ ֆինու . նուն նիչէ թէշէ՝ ուպաթը արասընտա « Սէնայիի նէֆիսէ » եախօտ « Փինուըն զարիֆէ » իսմիյլէ մա'րուֆ ասարը ֆէննիյէ՝ մէվզու'ը պահսըմըզ օլան հիսսիեաթը պէշէրի . յէնին մէնպա'աը , վէ գալպիմիզին գուվվէի մըգնաթը . սիյէսինին գութպը տըրլար :

Թէֆէրրիւաթըյլա ֆարգլը , անճագ էսասէն քեաֆ . ֆէմիզէ միւշթէրէք օլան նիչէ նիչէ տուլղուլարը պիլիրիզ :

Քէնտիմիզի պիր քէրէ Բօմանըն Ս. Պետրոս Քիլիսա . սընտա , Փարիսին թիւյլըր սէրայընտա , Լօնտրանըն Ու . էսթմինիսթըր մանասթըրընտա . Պօսթոնըն Գօնկրէս տա . իրէսինտէ , իսթանպօլուն Այասօֆիա ճամիինտէ , Գօլօ . նիանըն պէօյիւք քիլիսասընտա վէ տիւնեանըն էպնիյէյի սայիրէյի միւքէլլէֆէսէնտէ ֆարզ էտէլիմ . Փէննի մէյ . մարինին իֆթիխար վէ թէքէպպիւրլէրինէ շաեան օլաճագ տուրէթտէ եիւզլէրճէ սէնէլիք զայրէթ վէ միլեօնլարճա լիրալըգ մէսարիֆ սայէսինտէ մէյտանա կէլէն , վէ վա . գար ու հաշմէթ իլէ շէհրլէր վէ փայթախթլար արասըն . տա քիւրսիի սալթանաթ կիպի գաիմ օլան էպնիյէյի մէզ .

քիւրէյի, վէ ալէլ խոնուս անկերին հիւսնիւնիւ գաթէն տէրգաթ թէզեիտ էտէն մէֆրէթ վէ զարիֆ «անէմլէրի, գար կիպի պէյազ վէ միւնէլլա մերմէրլէր իւզէրինտէ սիյահ, գըրմըզը, վէ էլվանը միւսթէլիֆէյի սայիրէ իլէ թէրթիպ օլմուշ ինսան սուրէթլէրինի, Նէվա գըյըսընտա Ս. Պետրոսուն աթլը տէօքմէսինի, վէ ֆրանսըզլար թարաֆընտան Ամերիգայա մէրսուլ Հուրրիյէթ սանէմինի, վէ թէզեինաթը սայիրէյի կիրանպէհայը սէյր ու թէմաշէ էթտիյիմիզտէ «Մաշալլահ» տէյու գալլիմիզտէ զըլեան էտէն օլ հայրէթի պէյան էթմէ՝ զմիյիզ:

Պիր գաշ տագիգէ տախի էլվանը ճալիպէ իլէ մէնգուշ րէսմլէրէ նազար էտէլիմ:

Ինսանըն խայալըյլա լէթաֆէթ վէ զէրաֆէթին տէրէնէի պալասընա վասըլ օլմուշ պիր Թագըմ Թասվիրլէրէ տիգգաթլա պագալըմ:

Րէնքլէրին փարլագըզը, սուրէթին միւշապէհէթի, վէ րէսսամըն մէհարէթի քեամիլէսի պիլի թէաճհիւպէ զարգ էթմէզ մի՞ վէ Րաֆայէլ, Հոկարթ վէ Այվազովսքի կիպի զաթլարըն րէսմ էթտիքլէրի աղաճլար՝ սէմանըն գուշլարընը վէ փէրաէլէր իսէ՝ պիզզաթ ինսանլարը ալտատաճագ դատեր հիւնէրի օլուր իսէ, էյլէ րէսմլէրի կէօրտիւյիւմիւզտէ, ա՛հ, նէ՞ կիւզէլ, նէ՞ զարիֆ, վէ նէ՞ միւքէմմէլ տէյու թահսին էթմէ՝ զմիյիզ:

Իշթէ ինսանըն րուհունտա մէվճուտ հիւսն, լէթաֆէթ վէ զէրաֆէթ մէզագը, պէյլէ աճայիպաթը ֆէննիյէ իճատ էտէր, վէ պէյլէ էսէրլէրէ Գիւսուսը Նէգիսէ թապիր էտէրլէր:

Սէնայիի Զարիֆէ տէմէքլէ ֆէննի մէյմարի, րէսիմ, հէյքէլ թրաշըգ, վէ պունլարա միւմասըլ կիւզէլլիք մէզագընա իճապէթ էտէն առարը սէնայիյէ անլարըզ, վէ հանլը միլլէթտէ սէնասաթըն պու շէօ՝ պէսի թէգատտիւմ

էյլէմիշ իսէ օլ միլլէթ տէրէճէի քէմալէ թէգարրիւպ էթ-
միշ աիր : Զիրա ինսանըն մէտէնիյէթի զաթիյէսի իշիւն
պիլէ՝ միւթէհարրիք օլտուզը հիսսիյաթ վէ գալպինտէ
թաշըտըզը մէզազ պիր մուայեար վէ մէհէք տիր : Կիւ-
զէլ շէյտէն թէլէզզիւզ էթմէք Ալլահ թարաֆընտան մա-
հիյէթիմիզլէ մէզճ օլմուշ պիր խասսիյէթ տիր , վէ պիզ-
զաթ ճէնապը ֆիւպրիեա Հազրէթլէրի տախի տիւնեայը
հիյնի խալգքնտա հէր շէյի պիթթէֆթիշ խօշ օլտուզու-
նու կէօրիւպ մէմնուս օլուր իտի : Պէօյլէճէ ֆիհնուը զա-
րիֆէնին տէրէճէի թէգատտիւմիւ պիր միլլէթին տէրէ-
ճէյի մէտէնիյէթինին այինէի հագիգիսի տիր :

Լաքին , եիւրէքլէրիմիզ վէ ճանըմիզ իլէ սէօյլէյէն ,
թա՛րիֆէթիւլ ա՛յնտէ պիւթիւն վիճուտիմիզի ճէլպ էտէն ,
տամարլարըմըզտա մէվճուտ գանըն ճէվէլանընը թա՛ճիլ
էտէն , խայալըմըզըն գանատլարընա պիր սիւրա՛թը ֆէվզ-
էլատէ վէրէն , վէ նիհայէթ պիւթիւն վիճուտիմիզի զապթ
էտէն ախէր պիր գուվվէթ աահա վար տըր քի , օ՛ տախի
ֆիհնուը զարիֆէ ասարընտան տըր :

Պիր սանիյէ սաքիթ վէ սամիթ օլունուզ , հիշ պիր թէ-
ֆէքքիւր վէ հիշ պիր միւլահազանըզ օլմասըն , գանլա-
րընըզ տօնմուշ , վէ գալպլէրինիզ սէօյնմիւշ օլսունա Պիրտէ
զաֆիլէն մուզիգա ահէնկլէրի , վէ խանէնտէկեանըն սէ-
տալարը պիւթիւն քիւրըէի հավայը լէրզան վէ սէմի՛նիզէ
միւվասըլէթ էյլէսին :

Մուզիգանըն տէրէճաթը մուխթէլիֆէսինտէ վէ փէր-
տէլէրին թէպէտտիւլաթը աճայիպէսինտէ մէլէքլէր տիւն-
եասընտան սէտալէր վէ ճանըն էն՝ տէրին քէօշէլէրինտէն
նիտալէր զահիր , վէ գուվվէի հաֆըղէնիզ՝ վիճուտունու-
զու թէրքլէ պալայը էֆլաքէ թայիր՝ վէ մէսաֆէյի պի-
ղայէտէ սայիր օլուր :

Մուզիգա ահէնկի ալէմ ու ճիհանըն թանգիմի ահէն-

կինէ պիր նիմունէ տիր , վէ պու շէ , խալիպի ճիհանըն
անէնկտէն վէ հիւսնի ինթիզամտան նէ՝ տէրէճէլէրտէ
մէմնուն օլտուղունա տէլիլի քեաֆի տիր : Տիւնեատէ հէր
շէ , պու ինթիզամըն սէմէրէսի վէ հէր գուվլէթ պու
անէնկին էսէրի տիր , վէ իշթէ պու սէպէպտէն տիր քի ,
Մուզիգա անէնկի տիւնեա իւզէրինտէ ազիմ պիր թէէս .
տիր իպրազ էտէր :

Ա՛հ , Մուզիգա նէ՝ եաբամազ , զիյաֆէթ վէ տիւլին .
լէրտէ գալպլէրին էլէմ պուզլարընը փարէ փարչէ վէ հէ-
րարէթ ալէվլէրինի իշ'ա՛լ մը էտէմէզ , ֆիլիսա զիյնէթ .
լէրինտէ գայա կիպի սէրթ եիւրէքլէրէ թէէսիր վէ պիւ-
թիւն միւտտէթի էօմրտէ ֆէրամուշ էտիլէն ֆէրայիզի
րուհանիյէյի տէր խաթը՛ր մը էթտիրէմէզ , մուհարէպէ
կիւրիւլթիւլէրինտէն թիթրէյէն զայիֆ աւքէրլէրին շէ-
ճա՛աթ տամարլարընը թահրիք էտէրէք , թօփ վէ թիւ-
ֆէնկ աթէշլէրի արասընա նազէնին նէվճիվանլարը՛մը ա-
թամազ , տալտան տալա սըշրայըպ սէտասընլա թէքէպ-
պիւր էտէն պիւլպիւլլէրի օրմանլար արասընտան քէման .
շէլէր վէ քլարինէթլէր իւզէրինէ՛մի կէթիւրէմէզ , աթըպ-
պայը հազիգէնին չիֆաեապ էտէմէտիյի իլլէթլէրի թէս .
քի՛ն մի էտէմէզ . նիհայէթ անէնկ , չօպանլար տիհանըն .
տան պիլէ սուտուր էթսէ սէմանըն մէլէքլէրինի Բէթլե-
հէմ թէփէլլէրի իւզէրինէ՛մի ճէլպ էտէմէզ :

Պույուրունո՛ւզ , ֆինունը զարիֆէ սայէսինտէ մէյտա .
նէ կէլէն անէնկ վէ մուզիգանըն յիսանընտան անլամա-
եան , անըն փէրտէլլէրինին հէր պիր թէլաթիւմիւնտէ
պիւթիւն վիճուտինին հիսսիյաթըյլէ միւթէլաթըմ օլմա-
եան պիր ինսան պիլիւրմի՛սինիզ : Ա՛հ , Պէթօֆէն , Հայտըն ,
Մոցարդ , Ուէպէր , Շօրէն վէ էմալը խանէնտէկեանը
շէօհրէթշուարան՝ պիր լահզէ կէօզլէրինի գափայըպ ,
պաշլարընը սալլայըպ վէ փարմագլարընը քէնտի չալկըլա .

ըը իւզէրինտէ օյնատըպ՝ ճէննէթտէ թէրէննիւմնալ օլան
մէլէքլէրին պիլէ հասէտինի թահրիք էթտիքլէրինտէ , ան-
լէրին էօնիւնտէ տիզ չէօքմէյէն պիր ֆէրտ պիլէ թա-
նըրմըսընբզ . — խայըր . խայըր :

Պիւթիւն ալէմ պիր ահէնկ , պիր մուզիգա տըր , վէ
քեաֆֆէմիզ թապիաթըն պու ահէնկինի թէրքիպ էտէն
ազալարըզ : Թապիաթտա՝ ինսան գուտրէթինին թէֆթի-
չինտէն , վէ գուվվէի սամիէսինին տաիրէսինտէն խարիճ
օլան գա՛չ պին վէ գա՛չ միլեօնլաղճա սէտալար վար տըր
քի , տահա անլէրտէն խապէրտար տէյիլիզ :

Պիզի պու գատէրիյլէ միւթէսէլլի էտէն , վէ տիւնեա-
նըն մէսայիպ ու պէլիյէսի արասընտա կեահտա պիր սէ-
մավաթըն գափուլարընա եագլաչտըրան մուզիգարլարա ,
վէ ֆինունու զարիֆէնին քեաֆֆէսի էրպապընա ա՛չգ օլ-
սուն . . . :

Վ . Ա .

(Իմրիհան միւնասիպէթիյէ իրատ հտիլմիշ պէր
նուրգուն սուրէթի տիր)

Ս Ը Ճ Ճ Ե Պ

Ո Ի Յ Գ Ո Ի

Վիճուտին եօրուլմաորնտան նէլաթ էտէն ույուշուգլուղա
ույգու թէամիյէ օլունուր :

Վիճուտին րահաթլաչըպ գուվվէթ քէպ էյլէմէսինէ սէպէ-
պի էվվէլ ույգու տըր : Ինսան նէ՛ գատէր եօրուլա օ՛լ գատար
տա ույգունուն իւզումունու հիսս էտէր , լազըմընտան գիյատէ
ույգու ինսանը պուտալա վէ գալըն պէյին էթտիյի կիսլի՝ լա-
զըմտան էքսիք ույգու տախի գուվվէթի էքսիլ տիր :

Ույգուհուն միւտտէթի սիննէ, ճինսէ վէ գուզվէթէ կէօրէ տիր, լաքին ալսսէվիյէ մա'սուճարա կիւնտէ 10-12 վէ քեամիլ ատէմէրէ 7-8 սա'աթ ույգու քեաֆի տիր : Գօճա գարըլարըն ույգուսու տահա ազ օլուր :

Ույգուհուն թասլի'ի վագթը կիճէ օլուպ, կիճէյի կիւնտիւ-զէ վէ կիւնտիւզիւ կիճէյէ թէպտիլ էտէնլէր պիր տէվամ նամի-զաճ օլարագ վագթընտան էվվէլ վէֆաթ էտէրլէր, պու սէ-պէպտէն պիր վագթը չալըլարագ կէճ եաթմագ վէ չալըլմագ իչիւն լազըմընտան էվվէլ գալըմագ փէք մուզիր տիր :

Իւլ' արգուսու իյէ պու նիզամա մուզայիր հարաքէթտէ պու-լունան Ալմանիպը Շիլէր վէ միլլէթիմիզտէն Պետրոս Գուրեան վէ սայիր նիչէլէրին քէնտի սիննի սէպավթլէրինտէ վէֆաթ էյ-լէմիլ տիրլէր : Կիճէլէրի գլվզ ու սէֆա վէ սէֆահէթ իւզրէ կէչիրէնլէրին սօն սէֆալէթի վէ փէրիչանիյէթի իսէ՝ հի'չ պիր շէյէ գըեաս էտիլէմէզ :

Ույգուտա ազ ճիյէր վէ եիւրէք հարաքէթլէրի էքսիլտիլին-տէն պիթթապի հէրարէթ տալի էքսիլիր, պու սէպէպտէն՝ ույ-գու վագթընտա վիճուտու զիեատէ հըֆզ էթմէք լազըմ' տըր :

Բիւեալար՝ իրատէթին խարիճինտէ օլարագ պէյնին թէէ'սի-րինին նլթիճէ'սի վէ եախօտ ույգուտա մէյտանա կէլէն գար-մագարըլ էֆքեարըն մէճմու'ի տիր :

Ույուր իքէն սէյլէմէք վէ գօնուչմագ կիպի հալլէր՝ վիճու-տուն եօրղուն՝ ֆագաթ ֆիքրին րահաթ օլտուղունու կէօսթէ-րիրլէր :

Սինիրլէրին շիտտէթլէ՝ վիճուտին իւզէրինէ թէէ'սիւր էթմէ-սինտէն տիր քի պա'ազը քիմսէլէր կիճէլէրի ուզ ու պաշլարընտա օլտուղու սուրէթտէ կիզիպ եիւրիւրլէր վէ ատէթա կիւնտիւզ կի-պի իշէ մէշղու օլուրլար :

Ույուեաճագ եէր գուրու վէ հէվասը թէմիզ օլմալը տըր, եազըն՝ բիւզկեար օլմատըլը վագթը՝ ատէթ էթմիլ օլսնլար տիշարտա եաթապիլիրլէր : լաքին իշէրուտէ եաթար իքէն գա-փույու վէ գարշու գարշույա իքի փէնճիրէյի աշըզ գօմագ մու-զիր տէր :

Աշըզ պաշ իյէ եաթմագ ֆաիտէլի տիր :

Կիճէլիք էլլիսէ այրը վէ եուճագ օլմալը, եաթագ թէմիզ թութուլմալը վէ չարշաֆ պիր գաշ կիւնտէ պիր տէֆա թէպ-

տիլ օլմալը տըր : Եւթաղըն հաժա ալմասը իշիւն աչըգ պիր մա-
հալէ գօնմասը վէ եաթաճագ մահալըն գարեօլա կիպի եհրտէն
պիրաղ եիւքսէք օլմասը լազըմ տըր :

Եւթաղը գըզտըրմագ իշիւն եօրղանը պաշա չէքմէք մուզիրը
վէ խուսուսա միտէ իշլէտիյի վագըթ եանի թա'ամտան պիրաղ
սօնրա եաթըլտըգտա՝ սաղ թարաֆ իւզլըինէ եաթմագ ֆաի-
տէլի տիր :

Պիր գաչ ատէմին պիր օտատա , քէզալիք պիր գաչ ատէմին
վէ եախօտ տէօրթ պէշ չօճուզլարըն պիր եաթագտա եաթմա-
լարը տախի փէք մուզիրը վէ թէհլիքէլի տիր , պիրինին իլէթի
օլ պիրինէ կէչէր վէ պիրինին պօզուգ նէֆէսինի օլ պիրի թէ-
նէֆֆիւս էտէր , պու շէյ չօճուզլարտա զիեատէ վուզու՝ պուլ-
տուղունտան պունա վալիտէյն զիեատէսիյլէ տիզ գաթ էթմէլի
տիրլէր :

Թա'ամտան սօնրա չափուճագ եաթմագ վէ պիզտէ ստէթ
օլտուղու կիպի եաթմագլուան 10-15 տազիգէ մուգատտէմ մէյ-
վէ վէ շիրէ կիպի շէյլէր եէմէք օլամագ :

Հէր պիր ատէմին եաթըպ գալգմագ վագթը քէնտի իշինէ
վէ հալինէ կէօրէ ֆարգը օլուր իսէ տէ , աթիտէքի գաիտէլէր
ալէսսէվիյէ հէր ֆէրտ իշիւն իսթիմալ օլունա պիլիր :

1. Ագչաւ թա'ամընտան սօնրա է'ն ազը 2 վէ է'ն չօղու՝ 4
սա'աթ սօնրա եաթմալը տըր :

2. Եւթագտան չափագ իլէ գալգմալը տըր : Պիր սէօզ իլէ
էր եաթըպ՝ էր գալգմալը տըր :

Էհէմիյէթսիզ կէօրիւնէն շու ույգու գաիտէլէրինի էհալի-
միզին ատէթ էթտիյի ուսուլա գըեաս էթսէք՝ տահա նէ՞ գատէր
կէրուտէ օլտուղումուզու կէօրիւպ՝ չօգ քէրրէ միւպթէլա օլտու-
ղումուզ խասթալըզլարըն սէպէպինի պէլքի թանին էտէպիլի-
րիզ :

Թաթուլ Ս. Բիւփէլեան

Վ. Կ. (*)

(*) Զիւրինտէ « Վ. Կ. » իշարէթի պուլունտան իսմին սահիպի՝ Վարդան.
եան կըթարտն թալէպէկեանընտան տըր :

Ի Թ Ի Գ Ա Տ Ա Թ Ը Պ Ա Թ Ը Լ Է

Մէջահերի գիւտէմատէն Կիկերունուն պուշուրտուղու կիպի՝ պիր Ալլահըն մէվճուտիյէթինէ ինանմագ ինսանա թապիի օլտուղու վէճհ իլէ , ինսանլար Ալլահը պիւսպիւթիւն ինքեար էթմէքտէն իսէ , եալանճը իլահլարա իթիգատը միւրէճճահ թուլթմուշլար տըր : Իշթէ պու սէպէպլէ հագիգի Ալլահփէրէսթիլք նուրունա մալիք օլմանեան միլէլ՝ Պուլթիէրէսթիկին մուղալլամ փէրտէսի թահթընտա սիթր օլտուլար , վէ գարանլըգտա եալսօտ նամալիւմ պիր մահալտա պուլունան քիմսէնին կէօգիւնէ էնվայի աճայիպ հիյէթլէր կէօրիւնտիւլիւ միսիլլու , Պուլթիէրէսթիլք զուլմէթինէ միւսթէղրագ միլլէթլէր տախի գուվվէի թէխայեիւլլէլէրի սէվգի իլէ պիր թագըմ իթիգատաթը պաթըլէ իսթիւրա էթսիլէն : Շանանը էսէֆ խուսուս չուրասը տըր քի , հագիպի Ալլահփէրէսթիլք վէ խրիթիալլըգ նուրու ալէմէ ինթիլար օլտուգտան սօնրա , հաթթա շիմոյէ գատէր նիչէ միլլէթլէր վէ գալմար մէյանէսինտէ ազ չօգ էֆքեարը պաթըլէ քէնտի հիւքիւմէրինի սիւրմէքտէ տիրլէր : Լաքին չուրասըտա մալլիւմ տիր քի , մէտէնիյէթ ալէմինտէ միւթէմէքքին ճէմիյէթլէրտէն զիյատէ տայիրէի ճէհլ ու նատանիտէ մուգիւմ էհալլիլէրտէ պու իթիգատ քէսպի գուվվէթ էյլէմէքտէ տիր :

Միլլէթիմիկէ կէլինտիքտէ պիր թագըմ էսասսըղ իթիգատլարըն ախէր միլլէթլէրտէն արամըգա սիրայէթ էթտիյի , գըսմէն տախի Պուլթիէրէսթիլք գէմանլէրինտէն գալտըղը սահիհ իքէն՝ վագըթ միրուրիյլէ էֆքեարը պաթըլէի մէղքիւրէ՝ հագիգաթտէն թէֆրիգ էտիլմէզ տէրլճէտէ պիր հիյեթլէ քէսպ էթմիշ տիր :

Հագիգաթը հալըն մուղայիրինտէ , վէ մանթըգա , իլմէ վէ գալաթի իլմիյէյէ մուլաթիֆ պիր թագըմ էսասսըղ մէտէնիյէթ վէ թէգատտիւմէ խասիւմ օլան իթիգատլարը թէքգիպ վէրէտտ էյլէմէք՝ ինսան ճինսինէ պիր խըզմէթ տիր :

Էֆքեարը պաթըլէ տէտիյիմիւզ , Ալլահըն , Քիթապը մուգատէսին , վէ Քիլիսանըն թագրիր էթմէտիյի պիր թագըմ էվհամ սւ խանալաթա իման էթմէք տիր :

Պու գալպինտէն օլուպ՝ ումուլ խալգ պէյնինտէ ճարի օլան , խօրթիպ , հիւրիւ-բէրի , Գարազանճալօզ , ալ վէ սայիր խէ-

եայէլէր, վէ պիւյիւնիւնիւք վէ սեհիրպազըզ, նուսխէ եազ-
տըրմազ, կիւնիւն էյիսինի քէթիւսիւնիւ սէչմէք, նազար տէյ-
մէսին տէյու պօնճուզ վէ շէպ ասմազ վէ էնվայի սայիր իթի-
գատլար՝ հէ'մ պաթլլ, հէ'մ Ալլահըն վէ Բիլիսանըն էվամիր վէ
թէնպիւնթընա վէ ազլը ինսանիյէ քիւլլիյէն մուղայիր տիրլէր:

Հէլէ խօրթլազ թապիր օլունան վէ կէճէլէրի մէզարլարտա
եախօտ պաղ եօլարընտա՝ կէօյա մէզարտան, քէօփէք, քէտի,
թափլան վէ սայիր գըյաֆէթլէրէ կիրէն խէյալէյի ալալըմ վէ
սալթ ազլըմըզըն մանթըզը իլէ պիր միւվազէնէ էտէլիմ՝ Էօլիւ-
նիւն րուհու թէնիւտէն այրըլտըգտան սօնրա իսթէտիյի վազըթ-
թէքրար պիրլէշմէսի, վէ կէճէլէրի շօրտա շուրտա կէզմէսի,
պիր ինսան հիյեթթիւնի թէրք էտիպ՝ քէօփէք, քէտի վէ թափլան
հիյեթթի ալմասը միւվիւն մի՞ տիր, Էյէր պիր էօլիւ հէր իսթէ-
տիյի հիյեթթի ալմայա միւզթէտիր իսէ, նի՞շիւն հիչ պիր կիւն-
տիւզ պու գուվվէթի իպրազ էթմէյօր, իւզէրինտէն թաշ վէ
թօփրազըն աղըրըզընը գալտըրմազսըզըն՝ հէման սիլքիւնիպ տը-
շարը չըգապիլէն նաշ նիշիւն պիր մահալլէ վէ սօգազ արասըն-
նա կիրէմէյօր, եախօտ եօլ իւզէրինէ կիճէլէյին կէօրիւնիւր իսէ՝
գալապալըզ իլէ եօլճուլարա հիչ թէսատիւֆ էթմէյիպտէ նի-
շիւն թէք պաշընա կիտէնէրէ կէօրիւնիւեօր:

Պու քէյֆիյէթլէրտէն անլաշըլեօրքի, պէօյլէ շէյլէր ինսան
խէեալընըն նէթիճէսի տիրլէր, վէ հազիգալթը հալտէ մէվճու-
տիյէթլէրի եօգ տուր: Տիւնեանըն թէնսիսինտէն պէրու վազ
օլունան պիր թազըմ գափախի թապիլիյէ վար տըր քի անլէր
ասլա չալմազլար. պիր էօլիւ հէր վազըթ էօլիւ տիւր պիր քէօ-
փէք թափլան օլմամազ, նիհայլթ շիշ պիր գուվվէթ թապիլթըն
գափախտիւնի պօզամազ, պէօյլէ պիր գուվվէթէ մալիք օլմազ
իչիւն պիւթիւն գախտէլէրին խալիգի օլմազ եանի Ալլահ օլմազ
կէրէք տիր. վէ սալթ Ալլահ հէր շէյէ միւզթէտիր տիր. վէ
Ալլահ՝ սէպէպսիզ եէրէ նէ՝ քէնտի նիզամաթը թապիլիյէսինի վէ
նէ՝ տէ էվամիրիւնի ճէրհ վէ թէպսիլ էտէր: Ալլահ պիր վազըթ
միւճիւզաթ էյլէմիշ իսէ ինսանըն խէլասը վէ եախօտ սաիր խա-
շըրը պիր իշ իչիւն իճրա էյլէմիշ տիր: Հալպուքի խօրթլազ,
գարազանճալօզ, ալ, նազար, սիհր, նուսխա վէ էմալը սայիր
շէյլէր ալէլ ումու՛մ Ալլահա ղէյրի մագպուլ վէ ինսանա մուզիւրը
իքէն՝ էլպէթտէ անլէր Ալլահ իշի տէյիլ տիրլէր. եօգ էյէր

պունլար շէյթան իշի տէր իսէք խէթամըզ պիր գաթ տահա
պէօյլեր : Պիզ խրիսթիանըզ վէ ինանըրըզ քի տիւնեատէ հիւքմ
էյլէյէն գուզվէթ շէյթանըն քի օլմայուպ՝ Ալլահըն քի տիր :

Քրիստոս էֆէնտիմիզ շէյթանըն գուզվէթինի գըրմագ իյիւն
կէլտի վէ գըրտը . վէ անըն իսմի շէրիֆինի թաշըեան մահալէ
խաշըն հիւքմ էթտիյի եէրէ վէ վաֆթիզ օլմուշ պիր քիմսէյէ
շէյթան պու տիւնեատա օլտա պիլէ պիր շէյ էտէմէզ . տէմէք
տիր քի էֆըեարը պաթըլէյէ ինանանլար կէրէք Ալլահա վէ կէ-
րէք ագլա գարշը խէթա էտիյօրլար :

ՊԵՐՃ Ս, ՄՈՄՃԵԱՆ

Վ. Կ.

ՕՐԱՑՈՅՑ

ԷՅԵԱՄԸ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

(Յ ՆՕ. Նիւսխետէն պագի վէ սօն)

Ս. Սահակ՝ Մեծն Ներսէսին օղլու օլուպ՝ սէպավէ-
թինտէ իսթանպօլա կիտիպ իլմ ու մէա՛րիֆտէ թէգատ-
տիւմ էթմիշ վէ 390 թարիխինտէ Կաթողիկոս օլուպ՝
Փազիլէթի վէ միլլէթփէրվէրլիյի իլէ քէսպի շէօհրէթ ,
թալիւմ ու թէրպիյէնին ինթիշարընա վէ մէքթէպլէրին չօ-
ղալմասընա զայրէթ , Աստուածաշունչուն ըումճատան էր-
մէնիճէյէ թէրճէմէսինտէ Ս. Մեսրոպա մուլէնէթ վէ
Քիլիսա մէճլիսլէրի թէճէմմիւ էթտիրիպ՝ փէք չօգ իսլա-
հաթ էթմիշ տիր :

Պու վագըթտա էրմէնիլէրին արասընտա նիֆագ պաշ-
լամըշ օլուպ , իլէրուտէ պուլունանլար՝ եէքտիկէրինի վէ
հաթթա հիւքմտարլարը օլան Արտաշիւրի Աճէմ հիւքիւ-

մէթինէ չարփմագ խիեանէթինի իրթիքեապ էթմէքոտե պուլունտուլար : Ս. Սահակ՝ տաժալարընը քէնտի արալա-
րընտա թէսվիյէ էտիպ՝ խարիճտէն միւտախէլէյէ սէպէ-
պիյէթ վէրմէսինլէր տէյու չօգ րէճալար էթտի իսէտէ ,
նիհայէթ քէնտիսինտէ չիւպհէլի կէօսթէրտիլէր : Աճէմ
հիւքիւմէթի Ս. Սահակը Կաթողիկոսլուգտան մէն իյէ պիր
սէնէ հապսա իլգա , վէ պաազը ինսաֆսրզլարըն թահրի-
գիյէ Ասորի միլլէթինտէն Շմուէլ իսմինտէ պիրինի Կա-
թողիկոս թային էթտի :

Ս. Սահակա թէքրար Կաթողիկոսլուգ թէքիֆ էթ-
տիլէր իսէտէ՝ գապուլ էթմէ յիպ , Կ40 թարիխինտէ իր-
թիհալը տարը պագա էյլէտի :

Ղեւոնդեանլար՝ Ս. Վարդան Մամիկոնեանըն է՛ն զայ-
րէթլի վէ է՛ն կէրմիյէթլի միւշէվիլգի Ղեւոնդ երէցին րէ-
ֆագէթինտէ պուլունան Եպիսկոպոսլարըն վէ Քահանա-
լարըն թագըմը տըր քի , ԿՃԿ թարիխինտէ Աճէմիսթանա
հսիր կէօթիւրիւլիւպ մէզհէպլէրինտէ սապիթ գալորդ-
լարը իչիւն քեաֆֆէսի տախի չէհիտ օլտուլար :

Վարդանեանլար իսէ՝ ԿՅԱ թարիխինտէ Քիլիսամըզը
մուհաֆազա վէ մէզհէպիմիլգի Աճէմլէր իյէ Վասակ կիպի
էրմէնիլէրին թէարրուզաթընա գարչը միւտաֆա՛ա էթմէք
իչիւն Ս. Սահակըն հաֆիտի (թոռն) Ս. Վարդան Մամի-
կոնեանըն թահթը ըիյասէթինտէ մուհարէպէ էտիպ , րէ-
յիսլէրի իլէ պէրապէր ճանլարընը ֆէտա էտէն 1036 նէ-
ֆէր չէհիտլէր տիր քի , պունլարըն զիքրինի չօգ հիւր-
մէթ վէ իզգէթ իլէ իճրա էթմէք իզթիզա էտէր :

Պու սէնէ Օրացոյցունտա Վարդանանց Զօրավարաց
կիւնինինն րէսմի եօրթու հալինտէ իշարէթ էտիլտիյի
հէմ մէմուռնիյեթէ շաեան , հէմ տէ փէք միւնասիպ օ-
լուպ՝ Քիլիսասընը վէ միլլէթինի սէվէն հէր էրմէնինին ,
եէվմի մէզքիւրիւ վաճիպ օլտուղու թարզտա կէչիւմէսի

ԵՐԼԱՆԼԱՐԸՆ ՖԱԻՏԵՍԻ ՆԷ՞ ՏԻՐ

Չարըս Հօփէյ՝ երլանլարըն ֆաիտէսի հազգընտա
թէ՛լիֆ էթմիշ իտիյի շաեանը իթինա պիր քիթապընտա
չէօյլէ պահս էթմիշ տիր :

« Երլանլարտան իբրահ էտէն քիմսէլէր տաիմա հըլան-
լարըն ֆաիտէսի ՆԷ՞ տիր տէյիւ սիւալ էտէրլէր :

Հէր շէյին ֆայտէլի պիր մագսէտ իչիւն խալզ օլուն-
տուղու հազիգաթ օլարագ՝ պու պապտէ իւմիւտ էտէ-
րիմ քի երլանլարըն տաիսի ֆաիտէտէն խալի օլմաուրդը
աչիքեար կէօրիւնէճէք տիր : Անլէրի էն զիյատէ ֆաի-
տէլի գըլան խուսուս՝ Լորտ Պագօնուսն նէֆրէթինէ պատի
օլան քէյֆիյէթտէ , եանի գարընլարը իւզէրինէ եիւրիւ-
մէքլիքլէրի թապիաթընտա մէվճուտ տըր . չիւնքի տա-
խիլի թէրքիպլէրի վէ խարիճի գայփագ տէրիլէրի սայէ-
սինտէ , անլէր՝ իրի լէհիվսօր (էթ եէյէն) հայվանլարըն
կիրէմէտիյի գարանլըգ վէ միւթէաֆֆին պաթագլարա ,
գաթա պաթագ չալըլըգլարընա , վէ միւնթէգաի հարրէ-
նին նէպաթաթ գափլը օլան մահալլարընա գօլայլըգ իլէ
կիրէպիլիլէր , վէ օրատա չօգլուգլարը սէպէպինտէն թա-
պիաթըն հիւսն ու ինթիզամընը իիւլալ էտիպ՝ թա՛ուն վէ
մէվթ հուսուլա կէթիրէճէք օլան ուֆաճըգ հաչէրաթ
սիւրիւլէրինի եէյէրէք անլէրին ատէտինի միւնասիպ հու-
տուտու տախիլինտէ հըֆգ էտէրլէր , իմտի անլէր քէնտի
մէքեանը թապիիյէլէրինէ փէք աճայիպ վէ ալա պիր
սուրէթտէ ույտուրուլմուշ օլուպ՝ իրիճէ հայվանլարըն եա-
շաեամաուրդը մահէլլէրտէ քէնտիլէր ըահաթ ըահաթ իս-
քեան էտէպիլիլէր : Անլէր պիր թարաֆտան պաշգա
հայվանաթըն եագլաշամաեաճաղը մահէլլէրտէ օլան մու-
զիրը խուրտէ հաչէրաթը թէլէֆ էտէրէք անլէրի հու-

տուտլարը տախիլինտէ հըֆզ էյլէմէքատէ իքէն՝ օլ պիր
թարաֆտան ուֆագ հայվանաթը սէտիյէ (մէմէլի հայվա-
նաթ) վէ պիր թագըմ լէհիմսօր գուչարա թա'ամ օլ-
մագտա տըրլար, չէօյլէքի եքլանլար՝ խայիճէ հայվան-
ճըգլարը քէնտի հուտուտլարընտան թէճավուզ էթտիր-
մէտիքլէրի պըրտտա՝ քիրփի, կէլինճիկ, տօնուզ, միսք
տօնուզու կիպի հայվանլար վէ գուչարըն գըսմը աղէմի
տախի՝ եքլանլարը քէնտի մինասիպ հուտուտլարը տախի-
լինտէ հըֆզ էտէրլէր, Պէօյլէճէ՝ թապիաթքն հիւսն ու
ինթիզամը վէ միւվագէնէսի խօշ պիր սուրէթտէ պագի
գալըր: »

(Սէտաի Հագիգաթ)

Լ Ե Ք Ս Յ Ն Թ

ՇԻՐԻՆ ԻՍԻՄԼԷՐ

(Յ. Պարոնեան Էֆենտիքին Ծիծաղ նամ Էսէրինտէն մէ'էխուզ)

Նաօըլ քի պաշգալարընըն մուհապպէթ վէ թէվէճճիւ-
հիւնիւ ճէլպ էտէն չէք ու հիյեէթլէր վար իսէ՝ էօյլէ տէ
չէհրէլէր վար քի՝ սահիպինին շախսը իլէ մուարեֆէմիպ
վէ սըյրէթի թապի'իյէսինէ տայիր մալիւմաթըմըզ օլմա-
տըղը հալտէ պիլէ՝ քէնտիլէրէ տօղըու պիր առապէթ վէ
սույի թէվէճճիւհ հիսս էտէրիզ, Ջօգ քէրրէ նիւզիւն-
տէն տէ հիւքմ էտուպ « Պու հէրիֆ պիր աքապաճը, ես
պիր նալպանտ վէ եախօտ պիր օտուճնու կէօրինիւճօր »
տէեու հիւքմ վէրիրիզ վէ էօյլէ պիր շէքլի օլան շախսըն՝
պիր շա'իր, եախօտ բէսաւամ, եախօտ օյմաճը օլմուշ օլ-

մասընա հիշ րիզա կէօսթէրմէզիզ, իշթէ իսմէ՛ր տէ պէօյ-
լէճէ իւզէրիմիզէ Փարգլը թէէսսիր էտէրլէր, էօյլէ գըղ-
լար վար քի, Տիրան, Լեւոն, Մաքսուտ, Երուանդ վէ
պու կիպի թէլէֆֆիւզիւ խօշ պիր իսմէ մալիք օլմանան
կէնճլէր իլէ էվէնմէք իսթէմէմիշլէր, քէզալիք էօյլէ
կէնճլէր տէ վար քի Կատար, Նոյեմզար, Սողոմէ, վէ
Անթառամ կիպի իսմի օլան գըղլարը պէյէնմէմիշլէր :

Պիր էքմէքճի՛ իսմի Երուանդ օլան պիր քիմնէյէ 2-
3000 զրուշ էմնիեէթ էտէր տէ, Ամբակում թէսմիյէ օլու-
նան հէրիֆէ էլլի զրուշու պիլէ ինանմազ : էքմէքճի շէօյլէ
պիր էֆքեարա զահիպ օլմուշ քի, Երուանդ չօգ փարա
արթըրապիլիր եախօտ պօրճունու վէրմէք մէրագընտա
պուրունուր, ամմա Ամբակում տէտիյի քիմնէ անճագ
եէօվմիյէ իտարէսինի էլէ կէշիրէպիլիր, վէլ հասըլ փա-
րասընը ալմատըգճա Ամբակում, Մարուքէ, Համբար-
ձում, Կիրակոս, Մէլիտոս, Աբիմելէք, վէ Բարթուղի-
մէոս կիպի իսմի օլան քիմնէլէրէ մալ վէրմէք ագըլըլըգ
տէյիլ տիր :

Պա՛ղէն օ՛ տէրէճէյէ վարըրըգ քի՛ Կիրակոս իսմինտէ
պիրինին կիւզէլ պիր շիր եազապիլմէսինէ ինանամայըզ,
պիզէ կէլիր քի Կիրակոս տէնիլէն հէրիֆ չօգ չօգ պիր աշ-
ճը օլապիլիր : Նիհայէթ պու կիւն քի՞մ ինանապիլիր քի
իսմի Աբեթնագուլ օլան պիր քիմնէ կիւզէլ օլուն : Պա-
նա, եարըն սէնին օտանա Աբեթնագուլ իսմինտէ պիր
քիմնէ կէլէճէք տէսէլէր, հէման ֆիրրիմտէ, պէնզի սի-
եահ, կէօզիւ իրի, ազղը պէօյիւք վէ պուրնու եասսը
պիր ատէմ խաեալ էտէրիմ :

Պու տէտիյիմ օ՛ դատէր տօղրու տըր քի միւճատէլէ-
տէ իսմի Պաղտասար օլան հէր վագըլթ տա՛վայը զայ է-
տէր, Միհրան օլան դազանըր :

ՄԷՃՄՈՒԱՅԻ ՎԵԳԱՅԻ՝

Այնթապ. — Կէջէն 1885 սէնէսի զարփընտա շէհրիմիզին էր-
մէնի ճէօմաաթը արասընտա վուզու պուլան վէլատաթ վէ վէ-
ֆիեաթըն ճէտվէլի տիր :

Վեյատաթ

302 Էրբէք շօճուդ

294 Գըզ »

596 վեֆիեաթ

57 Էրբէք

61 Գարը

292 Չօճուդ

151 շիշէքտէն

27 զայիֆլիքտէն

22 Էնմէտէն

21 Էքսիք տօղուշ

20 Էքսիւրիւքտէն

11 պօղազ իլլէթինտէն

40 ճինս ճինս սէպէպլէրտէն

410

410

Էէքիւն վէֆիեաթ

186 պազի, 85 սէնէսինտէ զամմ օլմուշ տուր : Չօճուդլարը
թէլէֆ էտէն իլլէթլէրտէն տօլայը Իլմի Սըհնէթ նօղթաի նազա-
րը յա իլերուտէ պահս էտէճէ յիզ :

طبعة باي قوت (مادى)

